

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
1734-06

meddelad i Stockholm den 4 juni 2009

KLAGANDE

Kommunstyrelsen i Storumans kommun
923 81 Storuman

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Sundsvalls dom den 16 februari 2006 i mål nr 2456-05, se bilaga

SAKEN

Färdtjänst

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Kommunstyrelsen i Storumans kommun yrkar att Regeringsrätten ska upphäva kammarrättens dom och fastställa omsorgsnämndens beslut. Till stöd för sin talan anför styrelsen bl.a. följande. Färdtjänst ska betraktas som en del av det kollektiva trafiksystemet och ett komplement till linjetrafiken. Färdmedelskombinationen färdtjänst – allmänna kommunikationer är, när den vid en individuell bedömning

Dok.Id 71805

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

Mål nr
1734-06

anses möjlig, helt i linje med intentionerna med lagstiftningen om färdtjänst och om handikappanpassning av allmänna kommunikationer. Beslutet om färdtjänst med vissa föreskrifter tillgodoser AAs behov av att kunna förflytta sig på egen hand utan väsentliga svårigheter och att resa med allmänna kommunikationsmedel till de platser och orter hon önskar.

AA bestrider bifall till överklagandet.

Regeringsrätten har inhämtat yttranden från Sveriges Kommuner och Landsting och från Vägverket.

Sveriges Kommuner och Landsting anför bl.a. följande. Enligt kammarrätten skulle det inte vara möjligt att ge tillstånd till färdtjänst till och från busshållplats för att möjliggöra resa med vanlig buss eftersom båda förutsättningarna enligt 7 § lagen (1997:736) om färdtjänst då måste vara uppfyllda för att generellt tillstånd ska kunna beviljas. Kammarrättens tolkning är ogrundad om ens begriplig i rättsligt avseende. Ett funktionshinder kan leda till olika stora nedsättningar av den enskildes förmåga att förflytta sig. Hur den fysiska omgivningen ser ut spelar ofta stor roll. Det ingår i kommunens individuella behovsbedömning att lägga fast sökandens egen förmåga med hänsyn till såväl funktionshindret som den fysiska trafikmiljön. Syftet med färdtjänsten är att ge funktionshindrade personer en trafikförsörjning som så långt som möjligt är likvärdig med den som icke funktionshindrade har. Enligt förarbetena till färdtjänstlagen är färdtjänsten inte något komplement till otillräckliga allmänna kommunikationer. Kommunens färdtjänstbeslut är förenligt med färdtjänstens rättsliga uppbyggnad som en del av kollektivtrafiken i stort.

Vägverket anför bl.a. följande. Syftet med lagstiftningen är att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig för funktionshindrade och att kostnaderna för färdtjänst och riksfärdtjänst ska begränsas, främst genom fler resor i linjetrafiken och ökad samordning av offentligt betalda resor. En annan tanke med färdtjänsten är att den ska bidra till en tillfredsställande trafikförsörjning också för funktionshindrade. Utifrån dessa syften är det ändamålsenligt att funktionshindrade som kan använda allmänna kommunikationsmedel beviljas

Mål nr
1734-06

färdtjänst till den plats där sådana kommunikationsmedel är tillgängliga. Bestämmelserna i 9 § färdtjänstlagen medger att tillstånd meddelas med sådana begränsningar. Genom den typen av begränsande villkor kan färdtjänsten bli effektivt samordnad med de allmänna kommunikationerna.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Med färdtjänst avses enligt 1 § färdtjänstlagen särskilt anordnade transporter för personer med funktionshinder. Enligt 3 § ansvarar varje kommun, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen.

Enligt 7 § första stycket färdtjänstlagen ska tillstånd till färdtjänst meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

Av 9 § färdtjänstlagen framgår att tillstånd till färdtjänst i skälig omfattning får förenas med föreskrifter om vilket färd sätt som får användas, inom vilket område resor får göras och hur många resor tillståndet omfattar. Vidare gäller att tillståndet även i övrigt får förenas med villkor om det finns särskilda skäl.

Omsorgsnämnden har beviljat AA färdtjänst med föreskriften att tillståndet gäller till närmaste busshållplats samt i Storumans samhälle på kvällar och helger och att tillståndet inte är giltigt för tider som trafikeras av Ringbilen.

Regeringsrätten finner till skillnad från länsrätten och kammarrätten att en föreskrift som begränsar färdtjänstillståndet till att gälla transport till närmaste busshållplats är förenlig med 7 § färdtjänstlagen. I målet uppkommer därefter frågan om begränsningarna i tillståndets räckvidd kan godtas.

Av handlingarna framgår följande som är av betydelse vid bedömningen. AA, som är född år 1920, har en kronisk ischemisk hjärtsjukdom och förmaksflimmer. Vid tiden för sin ansökan om färdtjänst hade hon haft två hjärtinfarkter. Hon lider av kärlekskramp som utlöses vid relativt lätt belastning och av hjärtsvikt som gör att

Mål nr
1734-06

hon har svårt att orka med mer än lätt ansträngning. Kyla och blåst kan också utlösa kärlekskramp. Hon kan inte gå uppför backar eller trappor och har svårt att klara mer än en mycket kort sträcka på plan mark.

AA har vitsordat att hon i och för sig kan åka buss och använda Ringbilen. Hon har emellertid anfört att Ringbilens turtäthet på vardagar är begränsad. När hon är hänvisad till Ringbilen får hon vänta längre på hemtransport än hon klarar av på grund av sin bristande hälsa. På helgerna går Ringbilen inte alls och bussarna går mycket sparsamt. Genom att begränsa tillståndet till Storumans samhälle kvällar och helger har kommunstyrelsen inte heller tagit hänsyn till hennes behov av att också kunna besöka Stensele.

Med hänsyn till vad som framkommit om AAs hälsoproblem och transportbehov finner Regeringsrätten att de av omsorgsnämnden beslutade begränsningarna i färdtjänsten inte kan godtas. Överklagandet ska därför avslås.

Kjerstin Nordborg

Gustaf Sandström

Carl Gustav Fernlund

Annika Brickman

Margit Knutsson

Svante Noring

Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2009-04-01